

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 200/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Cayo Blanco, s. r. o., Niťová 1050/1, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou KELLER & Partners, s. r. o., Kuzmányho 3, Piešťany, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Ing. Rastislav Keller, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžf 68/2015 zo 14. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Cayo Blanco, s. r. o., odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. septembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Cayo Blanco, s. r. o.,

Nit'ová 1050/1, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžf 68/2015 zo 14. júna 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla nasledujúce skutočnosti:

«Sťažovateľ sa domáhal v súdnom konaní podľa piatej časti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok („OSP“) preskúmania zákonnosti rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „UVO“) č. 189-6000/2011-ON/54 zo dňa 14. 07. 2011, ako aj postupu, ktorý tomuto rozhodnutiu predchádzal. Uvedeným rozhodnutím UVO rozhodoval o námietkach sťažovateľa proti postupu spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „kontrolovaný“) vo verejnom obstarávaní na predmet zákazky „Dodávka tovaru v rámci implementácie projektu „Cieleným vzdelávaním a rozvojom pracovníkov k adaptabilite podniku“ (ďalej len „súťaž“). Kontrolovaný po tom, ako sťažovateľovi oznámil, že prijíma súťažnú ponuku sťažovateľa, súťaž zrušil a zmluvu so sťažovateľom neuzavrel Podľa názoru sťažovateľa dôvod, ktorý uviedol kontrolovaný ako dôvod na zrušenie súťaže, neexistoval, resp. tento dôvod nemohol byť legitímnym dôvodom na zrušenie súťaže, a to najmä v čase po prijatí súťažnej ponuky sťažovateľa...»

UVO sa vo svojom rozhodnutí stotožnil s argumentáciou sťažovateľa a v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že kontrolovaný nepreukázal existenciu legitímneho dôvodu na zrušenie súťaže. V logickom rozpore s uvedeným záverom však UVO nenariadil kontrolovanému verejné obstarávanie dokončiť, ale mu (iba) nariadil doručiť sťažovateľovi nové oznámenie o dôvode zrušenia súťaže (t. j. oznámenie o inom dôvode, ako bol pôvodný, ktorý UVO vyhodnotil ako nespôsobilý na zrušenie súťaže). Sťažovateľ nesúhlasil so spôsobom nápravy, ktorý UVO uložil kontrolovanému. Keďže zo zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZVO“) vyplývala právna povinnosť kontrolovaného dokončiť verejné obstarávanie a uzavrieť so sťažovateľom zmluvu tak, ako bola vysúťažená, podľa názoru sťažovateľa ak UVO dospel

k záveru, že kontrolovaným uvádzaný dôvod zrušenia súťaže nebol legitímnym pre zrušenie súťaže (pričom UVO nezistil ani žiaden iný reálne existujúci dôvod na zrušenie súťaže) mal nariadiť kontrolovanému nápravu tým, že kontrolovaný dokončí súťaž v intenciách ZVO. UVO však namiesto toho uložil kontrolovanému, aby znova oznámil sťažovateľovi dôvod zrušenia súťaže (kontrolovaný sťažovateľovi toto nové oznámenie doručil a v novom oznámení sa kontrolovaný odvolal na ten istý dôvod, ktorý UVO v konkrétnych okolnostiach vyhodnotil ako nespôsobilý na zrušenia súťaže).»

3. Sťažovateľka považovala uvedené rozhodnutie Úradu pre verejné obstarávanie č. 189-6000/2011-ON/54 zo 14. júla 2011 za nelogické a rozporné so zákonom č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podala žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia Úradu pre verejné obstarávanie, ako aj postupu, ktorý mu predchádzal. Krajský súd žalobe najskôr vyhovel, avšak v odvolacom konaní najvyšší súd zrušil prvostupňový rozsudok a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Krajský súd následne rozhodol tak, že žalobu zamietol a druhý rozsudok krajského súdu bol potvrdený napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

4. Sťažovateľka v sťažnosti argumentovala takto:

„Ako je však zjavné z odôvodnení rozsudkov NS SR a KS BA, súdy založili svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby na posúdení úplne iných skutočností, než ktoré namietal sťažovateľ. V celom konaní nebolo sporné to, či je vo všeobecnosti možné zrušiť súťaž z dôvodu podozrenia z nehospodárneho vynakladania finančných prostriedkov alebo v situácii, ak obstarávateľ v priebehu zadávacieho konania neobdrží očakávané rozpočtové prostriedky. Sporné bolo to, či v prípade, ak UVO v danom konkrétnom prípade nezistil neexistenciu legitímneho dôvodu na zrušenie súťaže, či je zodpovedajúcim opatrením na nápravu porušenia povinnosti kontrolovaného doručenie nového oznámenia o dôvode zrušenia súťaže, alebo dokončenie súťaže a uzavretie zmluvy. Podľa odôvodnenia rozsudkov súdy posudzovali, či je vo všeobecnej rovine možné zrušiť verejné obstarávanie z dôvodu podozrenia z nehospodárneho vynakladania finančných prostriedkov alebo v situácii, ak obstarávateľ v priebehu zadávacieho konania neobdrží očakávané rozpočtové prostriedky. Toto však nebolo predmetom žaloby sťažovateľa, keďže UVO už rozhodol,

že v danom konkrétnom prípade nejestvoval legitímny dôvod na zrušenie súťaže a toto sťažovateľ nijako nerozporoval. UVO sa vo svojom rozhodnutí o námietkach v celom rozsahu stotožnil so skutkovou argumentáciou sťažovateľa pokiaľ ide o nedôvodnosť zrušenia súťaže. Súd sa jednak (i) vôbec nevenovali tomu, aké opatrenie na nápravu mal UVO uložiť kontrolovanému po tom, ako zistil, že nejestvoval legitímny dôvod pre zrušenie súťaže, resp. či uloženie nápravného opatrenia zaslaním nového oznámenia o dôvode zrušenia súťaže bolo súladné so ZVO, ale tiež (ii) nevenovali pozornosť obsahu námietok sťažovateľa, ak chceli posudzovať konkrétne okolnosti prípadu...

Posúdenie toho, či v danej súťaži existoval konkrétny dôvod pre jej zrušenie, prináležalo výlučne UVO. Keďže UVO pri svojom rozhodnutí nevybočil z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, v zmysle § 245 ods. 2 OSP tento záver UVO súdy neboli oprávnené preskúmať. Je dôležité, že tento záver UVO sťažovateľ nerozporoval, pričom ho akceptoval i kontrolovaný, keďže sám nepodal žalobu o zrušenie rozhodnutia. Poukazujeme zároveň na to, že súdy sa nezaoberali a nedali odpoveď na žiadnu z otázok nastolených sťažovateľom v žalobe, t. j. či (i) z časového hľadiska je možné podľa ZVO zrušiť súťaž aj po tom, ako kontrolovaný oznámil sťažovateľovi, že sa stal víťazným uchádzačom a že jeho súťažnú ponuku prijíma, t. j. v okamihu, keď kontrolovanému vznikla zákonná povinnosť uzavrieť s víťazným uchádzačom zmluvu tak, ako bola vysúťažená, a či (ii) ak UVO nezistí existenciu zákonného dôvodu pre zrušenie súťaže, je v súlade so ZVO, ak UVO uloží kontrolovanému zjednať nápravu dorúčením nového oznámenia o dôvode zrušenia súťaže namiesto toho, aby mu uložil povinnosť verejné obstarávanie dokončiť v intenciách ZVO. Sťažovateľ vo svojich písomných podaniach uviedol detailnú skutkovú i právnu argumentáciu, avšak súdy sa ňou vôbec nezaoberali a v odôvodnení rozsudkov uviedli iba plytké úvahy k všeobecnej možnosti obstarávateľa zrušiť súťaž vo vyššie uvedených dôvodoch...

Na dôvažok dodávame, že NS SR dokonca nevzal do úvahy zjavný rozpor so ZVO, ak podľa odôvodnenia rozsudku akceptoval kroky kontrolovaného, keď kontrolovaný po prijatí ponuky oznámil sťažovateľovi, že sťažovateľ buď zníži cenu, alebo s ním zmluva nebude uzavretá. Pritom sťažovateľ opakovane upozorňoval, že takýto postup je v príkrom rozpore s ustanoveniami ZVO. Podľa § 45 ods. 1 v spojení s § 99 ods. 1 písm. i) ZVO verejný obstarávateľ a obstarávateľ uzavrie s úspešným uchádzačom zmluvu v lehote

viazanosti ponúk. Uzavretá zmluva nesmie byť v rozpore so súťažnými podkladmi a s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi. Okrem toho súdy (s výnimkou prvého rozsudku KS BA, ktorý NS SR zrušil) nijako neriešili pomer ponúknutej ceny a obchodných podmienok, ktoré si kontrolovaný definoval v návrhu zmluvy, a ani samotnú štruktúru ponuky a jej ostatné položky - kritériom bola celková cena a preto ak sťažovateľ pri všetkých položkách uviedol predajné ceny a až poslednú položku navýšil o náklady na servis požadovaný kontrolovaným, nejde o neprimeranú celkovú cenu. Podrobnú argumentáciu v tejto otázke sťažovateľ uviedol aj v námietkach, aj v žalobe a aj v odvolaní. V rozsudkoch však chýba akákoľvek zmienka o týchto sťažovateľom uvádzaných skutočnostiach. Máme za to, že sa nimi súdy nezaoberali, hoci sú mimoriadne významné, ak sa má posudzovať primeranosť ceny...

Ak NS SR po šiestich rokoch konania právoplatne zamietne žalobu s tým, že sťažovateľ sa nedozvie odpovede na žiadnu z otázok, ktoré v žalobe nastolil, výsledok súdneho konania rozhodne nezodpovedá princípom materiálneho právneho štátu a atribútom spravodlivého súdneho konania tak, ako ho vysvetľuje judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

5. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým rozsudkom najvyšší súd porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby prikázal najvyššiemu súdu zaplatiť jej náhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať

všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

10. Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

11. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone. Najvyšší súd v podstatnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

«Napadnutým rozsudkom krajský súd opakovane posudzoval, či postupom a rozhodnutím žalovaného nebol porušený zákon. Vyhodnotil konkrétne okolnosti, ktoré viedli obstarávateľa ku zrušeniu zadanej zákazky (neobdržanie očakávaných rozpočtových prostriedkov, zistenie neadekvátnej ponuky a neakceptovanie opatrenia obstarávateľa k náprave žalobcom). Výsledok posúdenia danej veci krajským súdom bol záver, že preukázané pochybenie obstarávateľa žalovaný v konaní o námietkach žalobcu napravil napadnutým rozhodnutím, ktoré je opakovane predmetom tohto súdneho preskúmacieho konania a ktorému rozhodnutiu z hľadiska zákonnosti nemožno nič vytknúť. K tomuto najvyšší súd poznamenáva, ako to správne uviedol aj účastník vo vyjadrení k odvolaniu, že krajský súd postupoval v zmysle intencií zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Sžf/80/2013 zo dňa 21. mája 2014, kde sa výslovne uvádza, že „v dôvodoch rozhodnutia sa krajský súd dôsledne vporiada nielen so všetkými žalobnými dôvodmi, ale tiež zväži, či námietky žalobcu vrátane aplikácie príslušných právnych predpisov sú opodstatnené.“

Najvyšší súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich krajský súd uviedol v napadnutom rozsudku. Najvyšší súd sa nestotožnil s dôvodmi odvolania, najmä pokiaľ žalobca tvrdil, že krajský súd nevysvetlil, prečo sa radikálne odchyľil od svojho názoru na vec, ktorý zastával pri vydaní zrušujúceho uznesenia v danej veci v roku 2013. Rozsudok krajského súdu obsahuje popis skutkového stavu, právny rámec ako aj právny záver, že v správnom konaní vydaním rozhodnutia, ktoré je predmetom tohto súdneho preskúmvacieho konania, nedošlo k porušeniu zákona.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel najvyšší súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a náležite sa vypořiadal s relevantnými námietkami žalobcu. Skutočnosti, ktorými žalobca v odvolaní spochybnil napadnutý rozsudok krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Dôvody odvolania boli obdobou žalobných dôvodov, s ktorými sa náležite vypořiadal krajský súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto s poukazom na uvedené dôvody ako aj na všetky individuálne okolnosti daného prípadu napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 druhá veta a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.»

12. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda otázky, či rozsudok nie je zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, je potrebné zohľadniť nielen odôvodnenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ale aj rozsudok krajského súdu, s odôvodnením ktorého sa najvyšší súd stotožnil. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí súdov, na ktorých konanie predchádzalo konaniu na súde, ktorého rozhodnutie sťažovateľ napáda, nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

13. Krajský súd v podstatnej časti odôvodnenia svojho rozsudku č. k. 4 S 133/2011-127 z 30. januára 2015, ktorý bol potvrdený napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, uviedol:

«Úlohou súdu v predmetnej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým podľa § 139 ods. 2 písm. g) ZVO nariadil kontrolovanému odstrániť protiprávny stav v podlimitnej zákazke zadávanej postupom zadávania podprahových zákaziek na predmet zákazky a to oznámením uchádzačom o dôvode zrušenia použitého postupu zadávania zákazky na uvedený predmet zákazky a oznámením postupu, ktorý použije pri zadávaní zákazky na pôvodný predmet v lehote 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ je povinný používať pri výbere zmluvného partnera pravidlá a postupy upravené zákonom.

Takisto pri stanovení predpokladanej hodnoty zákazky má postupovať tak aby sa nevyhol použitiu pravidiel a postupov podľa zákona. Stanovenie predpokladanej hodnoty zákazky je jednou zo zásadných činností v procese verejného obstarávania. Na základe predpokladanej hodnoty sa určí možný postup vedúcim k uzatvoreniu zmluvy, ktorý je spojený s väčším alebo menším rozsahom povinností a administratívnej náročnosti. Rozsah povinností a administratívna náročnosť nie sú samoučelné, ale sledujú predovšetkým výraznejšie presadenie princípov verejného obstarávania...

Z administratívneho spisu súd zistil, že kontrolovaný vyhlásil verejné obstarávanie na predmet zákazky dňa 10. 12. 2010 v rámci výzvy č. DOP-SIA-2010/1.2.1/01, kód ITMS 27110230538. Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že žalobca na základe oznámenia kontrolovaného zo dňa 12. 1. 2011 sa stal úspešným uchádzačom v predmetnom verejnom obstarávaní. Následne mu kontrolovaný listom dňa 3. 3. 2011 oznámil, že verejné obstarávanie ruší podľa § 46 ods. 2 ZVO z dôvodu, že sa zmenili okolnosti za ktorých sa verejné obstarávanie vyhlásilo. V uvedenom liste bol žalobca informovaný kontrolovaným, že na pôvodný predmet zákazky bude vyhlásené nové verejné obstarávanie. Na výzvu žalovaného kontrolovaný doručil úradu dňa 11. 4. 2011 písomné vyjadrenie k námietkam navrhovateľa s uvedením predpokladanej hodnoty zákazky a dokumentáciu k predmetnému verejnému obstarávaniu. Z vyjadrenia kontrolovaného vyplýva, že uskutočnil na predmetné verejné obstarávanie formu zadania podprahovej zákazky a po vyhodnotení ponúk určil úspešného uchádzača - žalobcu. Súd z administratívneho spisu zistil, že kontrolovaný v rámci ďalšieho priebehu verejného obstarávania pre podozrenie z nehospodárnosti niektorých cien uvedených v ponuke navrhovateľa (žalobcu) vykonal prieskum trhu, keď

požiadal o predloženie cenových ponúk na jednu z položiek predmetu zákazky („SW vzdelávanie - kancelársky balík Microsoft Office 2010 pre podnikateľov, Slovenská jazyková lokácia“) niekoľko softwarových spoločností. Z predložených cenových ponúk vyplynulo, že cenový návrh navrhovateľa pre túto položku je niekoľko krát vyšší ako ceny zistené prieskumom (cena žalobcu za predmetnú položku bola od cien zistených prieskumom vyššia cca o 30 000 €). Z uvedeného podmetu žalobcovi zaslal návrhy kúpnych zmlúv ešte listom dňa 28. 02. 2011, kde uviedol, že na základe konzultácií s príslušným riadiacim orgánom a to: Sociálna implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny pre operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia nebude verejnému obstarávateľovi - kontrolovanému preplatená cena za dodanie položky č. 8 „SW - vzdelávanie“ v hodnote, ktorú uviedol žalobca v ponuke niekoľkonásobne prevyšuje rozpočtovanú sumu určenú pre túto položku a preto bude možné podpísať zmluvu iba prípustnou trhovou sumou. Zároveň upozornil žalobcu, že pokiaľ nebude súhlasiť so zmenou danej ceny, predmetný postup zadávania zákazky bude zrušený bez uzavretia zmluvy a s opakovaním zákazky. Následne dňa 03.03.2011 oznámil žalobcovi listom, že zrušuje verejné obstarávanie podľa § 46 ods. 2 ZVO z dôvodu, že sa zmenili okolnosti, za ktorých sa verejné obstarávanie vyhlásilo a že na pôvodný predmet zákazky bude vyhlásené nové verejné obstarávanie, ktoré je schválené už menovaným nadriadeným orgánom. Komisia úradu následne po preverovaní námietok žalobcu konštatovala v napadnutom rozhodnutí, že kontrolovaný nedostatočne a nenáležite oznámil postup, ktorý použije pri zadávaní zákazky na pôvodný predmet zákazky v zmysle uplatnenia princípu transparentnosti. Zo zvyšku administratívneho spisu vyplýva postup účastníkov už vyššie popísaný.

Podľa § 46 ods. 2 ZVO Verejný obstarávateľ a obstarávateľ môže zrušiť použitý postup zadávania zákazky aj vtedy, ak sa zmenili okolnosti, za ktorých sa vyhlásilo verejné obstarávanie, ak sa v priebehu postupu verejného obstarávania vyskytli dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré nemožno od verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa požadovať, aby vo verejnom obstarávaní pokračoval, najmä ak sa zistilo porušenie tohto zákona, ktoré má alebo by mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, alebo ak nebolo predložených viac než dve ponuky. Ak bola predložená len jedna ponuka

a verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ nezrušil použitý postup zadávania zákazky, je povinný zverejniť v profile odôvodnenie, prečo použitý postup nezrušil.

V ustanovení § 99 ods. 1 písm. i) ZVO je upravená možnosť zrušiť použitý postup zadávania zákazky len so zákonom určených dôvodov, avšak sa vyžaduje aby takýto dôvod reálne existoval a kontrolovaný o ňom všetkých uchádzačov aj informoval. Kontrolovaný, ako je vyššie uvedené (vyjadrenie Komisie) takýto reálny dôvod na zrušenie súťaže mal, avšak nepostupoval dôsledne v intenciách zákona.

Podľa § 139 ods. 2 písm. g) ZVO ak úrad v konaní o námietkach zisti, že postupom kontrolovaného bol porušený tento zákon a porušenie mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, rozhodnutím nariadi odstrániť protiprávny stav.

Podstata sporu teda tkvie v zásade v právnom posúdení toho, či zrušenie obstarávacieho konania malo svoju oporu v citovaných ustanoveniach ZVO aj v súvislosti s postupom správneho orgánu podľa § 139 ods. 2 písm. g) ZVO, ktorým nariadi kontrolovanému odstrániť protiprávny stav. Či išlo o zmenu okolností hodných osobitného zreteľa pre ktoré nie je možné od obstarávateľa požadovať aby v danom verejnom obstarávacom konaní pokračoval.

Dôvody hodné osobitného zreteľa sú typickým neurčitým právnym pojmom. V zákone jeho definícia obsiahnutá nie je a teda jej treba prisúdiť taký význam, ktorý najlepšie vystihuje povahu, zmysel a účel toho, čo ZVO upravuje. Tunajší sud pri výklade uvedeného súslovia dospel k totožnému záveru, ku ktorému dospel aj Nejvyšší správní soud vo svojom rozhodnutí zo dňa 30. 6. 2003, č. j. 6 A 118/2001 - 44, publ. pod č. 24/2003 Sb. NSS, cit.: „platí, že v situaci, kdy v zákoně není neurčitý právní pojem definován, je třeba jeho výklad hledat toliko v účelu zákona. Při interpretaci neurčitého právního pojmu se správní orgán musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu, přičemž sám musí alespoň rámcově obsah a význam užitého neurčitého pojmu objasnit, jak dále dovodil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004 - 73, publ. pod č. 701/2005 Sb. NSS. V oblasti práva veřejných zakázek je třeba si navíc počínat tak, aby interpretace byla ku prospěchu efektivní hospodářské soutěže, jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 Afs 20/2008 - 152, publ. pod č. 1771/2009 Sb. NSS.;“.

Účelom ZVO je vytvoriť prostredie, v ktorom si obstarávateľ (verejný obstarávateľ) bude môcť vybrať na základe transparentného postupu a vopred definovaných kritérií najvýhodnejšiu ponuku a vytvoriť medzi relevantnými súťažiteľmi nediskriminačné konkurenčné prostredie.

Podľa § 9 ods. 4 zákona ZVO pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti. Princíp rovnakého zaobchádzania vo verejnom obstarávaní znamená, že každý záujemca alebo uchádzač dostáva informácie rovnakým spôsobom, v rovnakom čase a v rovnakom obsahu. Pre princíp nediskriminácie platí, že nemôžu byť stanovované podmienky, ktoré by niektorého z uchádzačov alebo záujemcov zvýhodňovali a iného naopak znevýhodňovali a pritom by nemali objektívnu súvislosť s predmetom a realizáciou zákazky. Princíp transparentnosti vyžaduje stanovenie jednoznačných postupov, krokov a ich písomné zachytenie pre potrebu spätnej kontroly. Princíp hospodárnosti sa viaže na ekonomickú výhodnosť ponuky a princíp efektívnosti na časový priebeh verejného obstarávania.

Ku konkrétnym okolnostiam, ktoré viedli obstarávateľa ku zrušeniu zadanej zákazky bola skutočnosť, že obstarávateľ v priebehu zadávacieho konania neobdržal očakávané rozpočtové prostriedky resp. jeho časť určenú k zabezpečeniu úhrady plnenia dodávateľa. Navyše v danom prípade sám obstarávateľ zistil neadekvátnu cenu v časti ponuky žalobcu a jeho opatrenie k náprave nebolo žalobcom akceptované. V prípade princípu hospodárnosti ekonomická výhodnosť neznamena nutnosť získať predmet zákazky za najnižšiu cenu, ale je treba prisvedčiť aj kontrolovanému, že v situácii keď hrozí neehospodárne vynakladanie finančných prostriedkov je zrušenie verejného obstarávania legitímnym krokom a je v súlade s princípmi verejného obstarávania.

Z administratívneho spisu mal súd za preukázané pochybenie obstarávateľa, ktoré žalovaný v konaní o námietkach žalobcu napravil napadnutým rozhodnutím, ktorému z hľadiska zákonnosti nebolo možné nič vytknúť. Preto súd námietky žalobcu nemohol akceptovať...

Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný v konaní dostatočne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho správne právne závery, ktoré náležite odôvodnil, vrátane voľnej úvahy, ktorá nevybočila z medzí prípustného správneho uváženia. Nakoľko námietky žalobcu

neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 250 j ods. 1 OSP.»

14. Skutkové a právne závery najvyššieho súdu sú v napadnutom (potvrdzujúcom) rozsudku v spojení s rozsudkom krajského súdu zdôvodnené riadne a presvedčivo, rozsudok nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľky, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

15. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou v sústave všeobecného súdnictva, ale nezávislým orgánom ochrany ústavnosti pôsobiacim mimo tejto sústavy, pričom vo svojej judikatúre sa riadi zásadou minimalizácie zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti preskúmané (napr. IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 64/2010). Z tohto postavenia mu preto neprislúcha posudzovať vecnú správnosť právneho záveru, ku ktorému najvyšší súd pri interpretácii a aplikácii zákona dospel. Ústavný súd však musel zaujať stanovisko k tomu, či napadnutý rozsudok najvyššieho súdu spĺňal požiadavku ústavnosti (odôvodnenie majúce požadovanú kvalitu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru).

16. Skutočnosť, že najvyšší súd v napadnutom rozsudku zaujal právny názor, s ktorým sa sťažovateľka nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (II. ÚS 122/05). Podľa názoru ústavného súdu sa najvyšší súd v napadnutom rozsudku takéhoto výkladu či aplikácie zákonného predpisu nedopustil.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jej právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ňou označených práv.

18. Na základe uvedených skutočností, vzhľadom na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2018